

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA-4100-06-03/2012
P/12/086

Warszawa, dnia 10 kwietnia 2012 r.

**Pan
Konrad Gradek
Prezes Sądu Rejonowego
dla Warszawy Pragi – Południe
w Warszawie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie (dalej Sąd) kontrolę wykonania budżetu państwa w 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 19 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie przez Sąd budżetu w 2011 r.

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia realizację dochodów przez Sąd w 2011 r. Dochody w 2011 r. wykonano w wysokości 8.259 tys. zł, co stanowiło 132,2% wielkości planowanej (6.245 tys. zł) i 112,4% wykonania z 2010 r. (7.350 tys. zł). Główne źródło dochodów stanowiły opłaty i koszty sądowe (§ 0690), które zostały wykonane w kwocie 4.525 tys. zł (54,8% dochodów ogółem).

Wszystkie pobierane dochody przekazywane były na rachunek dochodów budżetu państwa w terminach określonych w § 13 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych².

Należności pozostałe do zapłaty ogółem na koniec 2011 r. wyniosły 7.051 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2010 r. (8.321 tys. zł) zmalały o 1.270 tys. zł, tj. o 15,3 %. Zaległości netto na koniec 2011 r.

---

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

² Dz. U. Nr 11, poz. 69 ze zm.

wyniosły 6.169 tys. zł i były niższe o 931 tys. zł, tj. o 13,1% w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. (7.100 tys. zł).

Wykonanie orzeczeń sądowych w 2011 r. wyniosło 4.790 tys. zł i w porównaniu do 2010 r. (4.335 tys. zł) wzrosło o 10,5%. W wyniku wezwań do zapłaty wpłacono kwotę 3.301 tys. zł, wyegzekwowano należności na kwotę 755 tys. zł oraz rozłożono na raty kwotę 631 tys. zł. Sąd w 2011 r. umorzył należności sądowe w wys. 757 tys. zł, tj. o 134 tys. zł mniej niż w 2010 r. (15%).

Kwota należności sądowych przedawnionych w 2011 r. wynosiła 60 tys. zł i była niższa o 43,4% (46 tys. zł) w porównaniu do 2010 r. Szczegółową analizą należności sądowych (z tytułu grzywny i kosztów sądowych) przedawnionych w Sądzie, objęto 10 spraw o największej wartości na kwotę 23,9 tys. zł. Analiza wykazała, że wezwania do wniesienia zasądzonych opłat były wysyłane bez zbędnej zwłoki, jednakże w 7 sprawach (na kwotę 14,7 tys. zł) mimo braku wpłaty od dłużnika w terminie określonym w art. 44 i art. 206 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy³ (tj. w terminie 30 dni) nie podjęto dalszych działań i nie skierowano ww. spraw do egzekucji, co było powodem ich umorzenia z powodu przedawnienia. W trakcie kontroli Prezes Sądu podjął działania dla uniknięcia w przyszłości takiej sytuacji.⁴

Sąd w 2011 r. uzyskiwał także dochody z tytułu wynajmu pomieszczeń⁵. Mimo, iż najemcy z opóźnieniem od 1 do 26 dni przekazywali należny czynsz, Sąd nie naliczał im ustawowych odsetek z tytułu tych opóźnień. W trakcie kontroli odsetki te zostały naliczone (w wys. 488,80 zł) i uregulowane przez najemców.

2. NIK pozytywnie ocenia wykonanie wydatków przez Sąd w 2011 r. Na 2011 r. zaplanowano wydatki budżetowe na kwotę 23.378 tys. zł. W wyniku dokonanych w trakcie roku 35 zmian, plan wydatków został zwiększony o 2.225 tys. zł i wynosił 25.603 tys. zł. Wydatki zrealizowane przez Sąd w 2011 r., wyniosły 25.589 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach i 112% wykonania w 2010 r. (22.841 tys. zł). W Sądzie w ciągu roku dokonywano analizy potrzeb i wydatków oraz podejmowano działania w celu ich racjonalizacji.⁶ W strukturze wydatków Sądu świadczenia na rzecz osób fizycznych stanowiły 5,5% (1 403 tys. zł), wydatki bieżące – 94,5% (24.186 tys. zł), wydatki majątkowe nie wystąpiły. Wynagrodzenia wraz z pochodnymi wyniosły – 14.927 tys. zł (58,3% wydatków ogółem). Zasilanie Sądu w środki finansowe realizowane było zgodnie z przyjętym harmonogramem wydatków. W dniu 30 grudnia 2011 r. na rachunek bieżący budżetu państwa zostały przeksięgowane środki pozostające na rachunku bankowym wydatków Sądu.

Nie stwierdzono przekroczenia planu wydatków w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej.

³ Dz. U. Nr 90, poz. 557 ze zm.

⁴ Tj. Prezes Sądu m.in. omówił stwierdzone nieprawidłowości z Przewodniczącymi Wydziałów, w których one powstały, nakazując monitorowanie tego obszaru oraz przekazał do zastosowania (sędziom i urzędnikom) załącznik do Instrukcji należności sądowych pn. "Wykaz podstawowych czynności dotyczących ściągania należności sądowych w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie."

⁵ Sąd zawarł 3 umowy najmu, uzyskał z tego tytułu dochody w wys. 116 tys. zł

⁶ W ich wyniku zmniejszono m.in. koszty rozmów telefonicznych, koszty przesyłek pocztowych, koszty zamówień druków sądowych.

Analiza 10 największych kwotowo wydatków o wartości 829,7 tys. zł (3,2% wydatków ogółem) poniesionych przez Sąd w 2011 r. wykazała, że wydatki realizowane były w sposób legalny, celowy i gospodarny, a zobowiązania regulowane terminowo.

W Sądzie nie planowano i nie realizowano wydatków z tytułu opłat abonamentowych, ponieważ radioodtwarzacze i telewizory, znajdujące się na stanie majątkowym Sądu są wykorzystywane tylko na salach rozpraw do celów procesowych.

W wyniku zbadania 2 zamówień publicznych o łącznej wartości 638,7 tys. zł udzielonych w 2011 r.⁷, stwierdzono, że zostały one udzielone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸ oraz planem wydatków na 2011 r.

Na koniec 2011 r. nie wystąpiły w Sądzie zobowiązania wymagalne, a zobowiązania niewymagalne na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniosły 1.120 tys. zł i w porównaniu do 2010 r. (1.206 tys. zł), były niższe o 86 tys. zł (o 7,1%). Zobowiązania dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2011 r. (993 tys. zł), składki na ubezpieczenie społeczne naliczonej od dodatkowego wynagrodzenia rocznego i składki na Fundusz Pracy (112,2 tys. zł) oraz pozostałych zobowiązań z tytułu zakupu usług, których płatność przypadała na 2012 r.

Ustalono, na podstawie raportów kasowych (212), że określona przez Kierownika Finansowego Sądu⁹ wysokość pogotowia kasowego w kwocie 15 tys. zł nie została w ciągu roku przekroczona.

3. Obowiązująca w Sądzie dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości¹⁰, była zgodna z art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹¹, a procedury kontroli uwzględniały elementy kontroli operacji finansowych i gospodarczych, ujęte w załączniku do Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹². Sąd do prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosował system finansowo-księgowy OrCom+ wersja 5.1.1.4. System księgowości komputerowej zapewniał kontrolę kompletności zapisów oraz ich poprawności, ciągłość numeracji oraz zatwierdzanie na bieżąco zapisów w dzienniku, a także umożliwiał udostępnianie ksiąg w postaci elektronicznej.

Badanie skuteczności systemu księgowości i kontroli finansowej (badanie zgodności) oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych Sądu, przeprowadzono na próbie 112 dowodów i zapisów księgowych na koncie 201 o wartości 5 010 tys. zł (19,6 % wydatków ogółem), w tym: 101 zapisów księgowych o wartości 4 175 tys. zł wylosowanych metodą statystyczną oraz 11 zapisów księgowych o wartości 835 tys. zł dobranych celowo. Badaniu poddano zarówno zapisy jak i odpowiadające tym zapisom faktury i dokumenty równoważne fakturom. Analiza (w odniesieniu do wylosowanej próby) wykazała, że dowody księgowe ujmowano w księgach

---

⁷ Na dostawę sprzętu komputerowego na kwotę 517 461 zł brutto – przetarg nieograniczony i na zaopatrzenie w wodę na kwotę 121 200 zł brutto- zamówienie z wolnej ręki.

⁸ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm..

⁹ Zarządzeniem Nr 15/2010 z dnia 29 czerwca 2010 r. i Zarządzeniem Nr 8/2011 z dnia 30 maja 2011 r.

¹⁰ Wprowadzona zarządzeniem nr 16/2010 Kierownika Finansowego Sądu z dnia 29 czerwca 2010 r.

¹¹ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

¹² Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84.

rachunkowych do właściwych okresów sprawozdawczych oraz dokonywano prawidłowych księgowañ na kontach analitycznych i syntetycznych.

Zarówno w wyniku przeglądu analitycznego, jak i badania próby dowodów księgowych wybranymi metodami monetarnymi stwierdzono, że zapisy księgowe spełniały wymogi określone w art. 21 i art. 23 ustawy o rachunkowości.

Na podstawie wyników badania NIK pozytywnie opiniuje zgodność dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych Sądu w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej.

4. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji składników majątkowych Sądu. Inwentaryzacja drogą spisu z natury została przeprowadzona w 2010 r. Stwierdzone w wyniku spisu z natury rzeczowych aktywów trwałych różnice inwentaryzacyjne¹³ zostały prawidłowo rozliczone w księgach rachunkowych 2011 r. Na koniec 2011 r. przeprowadzono inwentaryzację środków pieniężnych w kasie (drogą spisu z natury), uzgodnienia sald z kontrahentami oraz weryfikację sald pozostałych aktywów i pasywów, zgodnie z postanowieniami art. 26 ustawy o rachunkowości.

5. NIK nie wnosi uwag do realizacji wydatków na wynagrodzenia. Ustalony plan wynagrodzeń (po zmianach) w kwocie 13.511,0 tys. zł, został wykonany w 99,9% (13.501,0 tys. zł). Przyjęty dla Sądu na 2011 r. limit średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełnozatrudnionych (plan po zmianach - 237) nie został przekroczony. Średnioroczne zatrudnienie wynosiło 230,14 etatów tj. 97,1% planu po zmianach. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego spadło z 4.899,20 zł do 4.888,70 zł., tj. o 0,2%.

6. Kontrola wykazała, że roczne (za 2011 r.) sprawozdania RB-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, RB-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, RB-28 z wykonania planu wydatków budżetowych, Rb-N o stanie należności i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, zostały sporządzone terminowo i rzetelnie, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Przedstawiając powyższe oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o przekazywanie do egzekucji niezapłaconych należności sądowych i bieżące naliczanie odsetek od regulowanych z opóźnieniem pozostałych należności.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Prezesa o przedstawienie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

---

¹³ Niedobory na kwotę 6 114,55 zł oraz nadwyżki na kwotę 77 283,16 zł

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.